SIKKERHEDSDATABLAD

NM Härdare 80

Sidst ændret: 09-06-2014 Erstatter dato: 22-01-2010 Internt nr. 30333

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn NM Härdare 80

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

ANBEFALEDE ANVENDELSER: Hærder til epoxy.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

NATIONAL PRODUCENT/IMPORTØR

Virksomhed	Rockidan AS
Adresse	Lundsbjerg Industrivej 31
Postnr. / sted	6200 Aabenraa
Land	Danmark/Denmark
E-mail	mail@rockidan.dk
Internet	http://www.rockidan.dk
Tlf.	+45 74613366
Fax	+45 74613629

PRODUCENT I EU/EØS, IMPORTØR TIL EU/EØS

Virksomhed	Nils Malmgren AB
Adresse	Box 2039
Postnr. / sted	442 02 Ytterby
Land	Sverige/Sweden
E-mail	info@nilsmalmgren.se
Internet	http://www.nilsmalmgren.se
Tlf.	+46 (0)303-93610
Fax	+46 (0)303-92855

KONTAKTPERSON

Navn	E-mail	Tlf.	Land
Jonny Augustsson	jonny@nilsmalmgren.se	+46 (0)303 93610	Sweden

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon	Assistancetype	Åbningstider
+46 (0)303 93610	Ellers 112	08.00-16.30

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

DPD Klassificering: Xn; R20/21/22, C; R34, R43, R52/53

CLP Klassificering: Skin Corr. 1B;H314, Skin Sens. 1;H317, Aquatic Chronic 3;H412

Væsentligste skadevirkninger:: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.Kan forårsage allergisk hudreaktion.Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

2.2. Mærkningselementer

Signalord: Fare

SAMMENSÆTNING

Isoforondiamin (10 - 30 %), Poly(oxypropylen)diamin (10 - 30 %), Benzylalkohol (30 - 60 %), 1,4-Cyclohexandimetanamin (5 - 10 %)

H-sætninger	
H314	Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

P-sætninger	
P260	Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P280	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P273	Undgå udledning til miljøet.
P301/330/331	I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
P303/361/353	VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand.
P305/351/338	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylningen.
P310	Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P405	Opbevares under lås.
P501	Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.

Kodenummer

(1993): 00-5

2.3. Andre farer

Ved sammenblanding af to komponenter skal sikkerhedsdatabladene for begge komponenter følges.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Stoffets navn	Reg. nr.	EEC-Nr.	CAS nr.	Konc. interval	DPD-klassificering	CLP-klassificering
Isoforondiamin		220-666-8	2855-13-2	10 - 30 %	C,R21/22 - R34 - R43 - R52/53	Acute Tox. 4 H302 Acute Tox. 4 H312 Skin Corr. 1B H314 Skin Sens. 1 H317 Aquatic Chronic 3 H412 H302 - H312 - H314 - H317 - H412
Poly(oxypropylen)diamin	01-2119557899-12-0000	618-561-0	9046-10-0	10 - 30 %	C,R34 - R41 - R52/53	Skin Corr. 1C H314 Eye Dam. 1 H318 Aquatic Chronic 2 H411 H314 - H318 - H411
Benzylalkohol	01-2119492630-38	202-859-9	100-51-6	30 - 60 %	Xn,R20/22	Acute Tox. 4 H302 Acute Tox. 4 H332 Eye Irrit. 2 H319 H302 - H319 - H332
1,4-Cyclohexandimetanamin		219-840-6	2549-93-1	5 - 10 %	R21 - R34	Acute Tox. 4 H312 Skin Corr. 1C H314 Eye Dam. 1 H318 H312 - H314 - H318

For fuld ordlyd af R-, H- og EUH-sætninger: se afsnit 16
EUH-faresætningerne, som er nævnt i CLP-klassificering, er kun mærkningselementer.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

INDÅNDING
Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.

INDTAGELSE
Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald ikke opkastning. Søg omgående læge.

HUD
Anvend ikke organiske opløsningsmidler. Vask huden med vand og sæbe. Forurenet tøj tages af og vaskes, før det bruges igen. Søg læge ved vedvarende ubehag.

ØJNE
Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.

GENERELT
Mulighed for øjenskylning skal forefindes på arbejdspladsen.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Hudkontakt kan give irritation og allergisk kontakteksem. Kan give alvorlige, eventuelt varige ætsningsskader på øjnene.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen. Vask huden med vand og sæbe.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

EGNEDE SLUKNINGSMIDLER

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.

UEGNEDE SLUKNINGSMIDLER

Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ikke brandfarligt, men kan være brandnærende. Ved brand dannes farlige røggasser. Nitrøse gasser/ Kulmonoxid og kuldioxid.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

PERSONLIGE SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

Hold uvedkommende borte! Afspær risikoområdet og forbyd adgang! Brug særligt arbejdstøj. Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand. Kontakt myndighederne i forbindelse med forurening af jord og vandmiljø samt ved udslip til kloak.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

METODER OG UDSTYR

Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se sektion 8 for information om personlige værnemidler. Se sektion 7 for information om håndtering og opbevaring. Se sektion 13 for information om bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Beholdere bør holdes lukket.Mulighed for øjenskylning skal forefindes på arbejdspladsen. Undgå kontakt med huden og øjnene. Alt arbejde skal foregå under effektiv ventilation. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Undlad at spise, drikke eller ryge under arbejdet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

7.3. Særlige anvendelser

Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Polymeriserer sammen med del A under afgivelse af varme. Produktet er ætsende.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

RETSGRUNDLAG

Ingen kendte for blandingen.

8.2. Eksponeringskontrol

LEVERANDØRINFORMATION

Brug egnede beskyttelseshandsker, beskyttelsesbriller og beskyttelsesbeklædning ved risiko for direkte kontakt eller sprøjt.

ØJENVÆRN

Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm. Øjenværn skal følge EN 166.

BESKYTTELSE AF HUD

Brug særligt arbejdstøj.

HÅNDVÆRN

Brug handsker. Materialetype: Nitrilgummi/ Butylgummi. Gennembrudstid: 3 timer.
Test for gennembrudstiden (374-3) er foretaget ved 23 °C med en officiel gennembrudstid på 9 timer som resultat. I praksis bruges handsker imidlertid ved en højere temperatur (ca. 35 °C), hvilket betyder, at gennembrudstiden reduceres med ca. en faktor 3. Desuden udvides handskens elastiske materiale under brug, hvilket yderligere reducerer materialets tykkelse og dermed gennembrudstid. Anbefalet tykkelse på handskemateriale ≥ 0.4 mm. Valg af egnet handske beror på flere kvalitetskriterier end bare materiale. Disse kriterier varierer mellem de enkelte fabrikater.

ÅNDEDRÆTSVÆRN

Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn. Brug åndedrætsværn med gasfilter A (brunt).

ANDEN INFORMATION

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Forurenet tøj tages af og vaskes, før det bruges igen.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

TILSTANDSFORM	Væske
FARVE	Lysegul
LUGT	Aminlugt
OPLØSELIGHED	Blandbart med følgende: Organiske opløsningsmidler.
OPLØSELIGHED I VAND	Uopløselig

Parameter	Værdi/enhed	Metode/reference	Bemærkning
pH (koncentrat)	Ingen data		
pH (brugsopløsning)	Ingen data		
Smeltepunkt	Ingen data		
Frysepunkt	Ingen data		
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	> 150 °C	760 mmHg	
Flammepunkt	> 150 °C		
Fordampningshastighed	Ingen data		
Antændelighed (fast stof, luftart)	Ingen data		
Antændelsesgrænser	Ingen data		
Eksplosionsgrænser	Ingen data		
Damptryk	Ingen data		
Dampmassefylde	Ingen data		
Relativ massefylde	Ingen data		
Fordelingskoefficient	Ingen data		
Selvantændelsestemperatur	> 150 °C		
Dekomponeringstemperatur	Ingen data		
Viskositet	0,6 Pas	25°C	

9.2. Andre oplysninger

Parameter	Værdi/enhed	Metode/reference	Bemærkning
Massefylde	1,02 g/cm³	20°C	

Note nr.	Kommentar

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Kan give exoterm reaktion med epoxy.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå kontakt med følgende: Oxidationsmidler/ Stærke syrer.

10.5. Materialer, der skal undgås

Organisk peroxid.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand dannes farlige røggasser. Nitrøse gasser/ Kulmonoxid og kuldioxid.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Poly(oxypropylen)diamin						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
LD50 (Dermal)		2980 mg/kg		Rabbit		
LD50 (Oral)		2885 mg/kg		Rat		

Benzylalkohol						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
LC50 (Inhalation)	4h	> 4,178 mg/l		Rat	Aerosol	
LD50 (Oral)		1620 mg/kg		Rat		

Isoforondiamin						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
LD50 (Oral)		1000 mg/kg		Rat		

1,4-Cyclohexandimetanamin						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
LD50 (Dermal)		1300 mg/kg		Rabbit		
LD50 (Oral)		2500 mg/kg		Rat		

Akut toksicitet - oral

Risiko for ætsningsskade på slimhinder i mund, hals og spiserør.

Akut toksicitet - dermal

Hudkontakt kan forårsage svie, rødmet og ætsning. Ved langvarig eller gentagen kontakt er der risiko for eksem.

Akut toksicitet - indånding

Aminerne i hærderen har et meget lavt damptryk, men indånding af høje koncentrationer kan forårsage iritationer på slimhinder, ildebefindende samt hovedpine.

Hudætsning/-irritation

Produktet er ætsende.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Langvarig eller ofte gentagen kontakt kan forårsage allergisk eksem.

Andre toksikologiske virkninger

Hærderen indeholder aminer som i vandmiljø viser alkalisk karakter.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Poly(oxypropylen)diamin						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
LC50 (Akut fisk)	95h	772,14 mg/l				
EC50 (Akut fisk)	96h	> 15 mg/l				
EC50 (Akut dafnie)	48h	418,34 mg/l				

Benzylalkohol						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
LC50 (Akut fisk)	96h	460 mg/l		Pimphales promelas		
EC50 (Akut alge)	96h	700 mg/l		Pseudokirchneriella subcapitata		
EC50 (Akut dafnie)	48h	230 mg/l		Daphnia magna		

Isoforondiamin						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
EC50 (Akut alge)	72h	37 mg/l				
EC50 (Akut dafnie)	24h	44 mg/l				

ØKOTOKSICITET

Der foreligger ingen resultater fra økotoksikologiske afprøvninger af produktet. Den i øvrigt angivne økotoksikologiske information dækker de komponenter, der indgår i produktet.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Ikke let nedbrydelig.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Benzylalkohol						
Eksponeringsvej	**Eksp.-tid**	**Værdi/enhed**	**Resultat**	**Art**	**Kilde**	**Testmetode**
Log Pow		105				

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ikke relevant

12.6. Andre negative virkninger

Kan ændre vandets pH. Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

GENERELT

Det uafhærdede produkt er omfattet af lovgivningen om farligt affald.

Behandlingsmetoder

Kan destrueres ved iblanding af modsvarende mængde epoxyharpiks.

Forurenet emballage

Sorteres i henhold til myndighedernes anbefaling og gældende lovgivning.den tømte emballage oprejst. Vent til emballagen er drypfri. Anvend om nødvendig værktøj til at tømme emballagen. Sorter plastemballage med aftaget skruelåg som ANDEN PLASTEMBALLAGE og metalemballage med aftaget låg som ANDEN METALEMBALLAGE.

AFFALDSGRUPPER

08 01 11 Maling- og lakaffald indeholdende halogenerede opløsningsmidler eller andre farlige stoffer.
15 01 10 Emballage, som indeholder rester af eller er forurenet med farlige stoffer.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Kemikaliet er klassificeret som farligt gods: Ja

Vejtransport (ADR/RID)			
14.1. UN-nummer	3267	**14.4. Emballagegrupper**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	ÆTSENDE BASISK ORGANISK VÆSKE, N.O.S. (Isoforondiamin) CORROSIVE LIQUID. BASIC ORGANIC. N.O.S. (Isophoronediamine)	**14.5. Miljøfarer**	Nej
14.3. Transportfareklasse(r)	8		
Fareseddel			
Farenummer		**Tunnelrestriktionskode**	(E)

Transport via indre vandveje (ADN)			
14.1. UN-nummer		**14.4. Emballagegrupper**	
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	CORROSIVE LIQUID. BASIC ORGANIC. N.O.S. (Isophoronediamine)	**14.5. Miljøfarer**	
14.3. Transportfareklasse(r)			
Fareseddel			
Miljøfare i tankskibe			

Søtransport (IMDG)			
14.1. UN-nummer	3267	**14.4. Emballagegrupper**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	CORROSIVE LIQUID. BASIC ORGANIC. N.O.S. (Isophoronediamine)	**14.5. Miljøfarer**	Nej
14.3. Transportfareklasse(r)	8		
Fareseddel			
Sub Risk:			
IMDG Code segregation group			
Marine pollutant	Nej		
Stofnavn(e) på marine pollutant			
EMS:	F-A, S-B		

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)			
14.1. UN-nummer	3267	**14.4. Emballagegrupper**	III
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	CORROSIVE LIQUID. BASIC ORGANIC. N.O.S. (Isophoronediamine)		
14.3. Transportfareklasse(r)	8		
Fareseddel			

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Registreringsnummer
690292

ANDEN LOVMÆSSIG INFORMATION

Produktet er klassificeret og etiketteret i overensstemmelse direktiv 1272/2008 med efterfølgende ændringer.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

ANDEN INFORMATION

Personer under 18 år må ikke arbejde med produktet. Materialet må kun anvendes af personer som har fået grundig instruktion i hvordan arbejdet skal udføres og som har kendskab til indholdet i dette datablad.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Angivelse af ændringer

Angivelse af ændringer

Version	Rev. dato	Ansvarlig	Ændringer
1.0.3	04-09-2007	Nils Malmgren AB	REACH 2,3
1.0.4	22-01-2010	Nils Malmgren AB	PT 1 PT 14
3.0.0	06-11-2014	Nils Malmgren AB	Ny sammensætning

FORKORTELSER

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organization
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

METODE TIL KLASSIFICERING

Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSÆTNINGER	
R20/21/22	Farlig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse.
R20/22	Farlig ved indånding og ved indtagelse.
R21	Farlig ved hudkontakt.
R21/22	Farlig ved hudkontakt og ved indtagelse.
R34	Ætsningsfare.
R41	Risiko for alvorlig øjenskade.
R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R52/53	Skadelig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

LISTE MED RELEVANTE H-SÆTNINGER	
H302	Farlig ved indtagelse.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H314	Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
H317	Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H319	Forårsager alvorlig øjenirritation.
H332	Farlig ved indånding.
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

ANDEN INFORMATION

Dette produkt skal lagres, håndteres og anvendes i overensstemmelse med god industrihygiejne og gældende foreskrifter og love. Informationen er baseret på den nuværende viden og formålet er alene at beskrive produktet med hensyn til produktsikkerhed (håndteringsråd, miljø- og helserisici osv). Informationen skal ikke tolkes som nogen garanti for specifikke egenskaber.

SIKKERHEDSDATABLADET ER UDARBEJDET AF

Virksomhed Nils Malmgren AB, Miljöavdelningen